

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนร่วมนวมถึงข้อเสนอแนะ และแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต ของโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วม ได้แก่ โรงเรียนวชิรวิทย์ เชียงใหม่เนื่องจากเป็นโรงเรียนต้นสังกัดของผู้ศึกษาเอง โรงเรียนมีผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมเต็มเวลา โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษา แต่ทางโรงเรียนยังไม่มีกรอบโครงสร้างเงินโยบาย มีนักเรียนทั้งหมด 349 คน พบว่ามีผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับการตรวจประเมินเรียนร่วมระดับประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งหมด 11 คน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

รายการ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มเป้าหมาย
1. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ	11	6	เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากนักเรียนที่สามารถสื่อสารบอกความต้องการของตนเองได้ และผู้ปกครองยินดีเข้าร่วมการศึกษาค้นคว้าอิสระ
2. ผู้เรียนทั้งโรงเรียน	349	10	เลือกโดยจากการอาสาสมัคร เพื่อเป็นเพื่อนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผู้บริหาร	4	-	-
4. ครูผู้สอนในโรงเรียน	24	16	เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ และครูผู้สอน วิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดและทำการสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ
5. ผู้ปกครองผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ	11	6	เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกครอบครัวที่ผู้ปกครองพร้อมที่จะให้ความร่วมมือก่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบบันทึกปัญหาของนักเรียนที่ครูพบในชั้นเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้ศึกษาปรับปรุงและอ้างอิงมาจากแบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม (KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)) ของ ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ชาญวิทย์ พรนภดล, วังนรินทร์ โรหิตสุข, นิรมล ชลสินทร, สุพัตรา วงศ์วิเศษ แอดดราดี, ฐาปณีย์ แสงสว่าง, และวีรมลล์ โล้เจริญรัตน์ (2549) โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่

- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน
- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้ด้านการเขียนของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน
- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน
- แบบบันทึกปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนที่ครูพบในชั้น

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบให้ครูเลือกทำเครื่องหมายถูกในข้อความปัญหาของครูที่สังเกตพบในชั้นเรียนภายใน 1 สัปดาห์ เป็นมาตรประเมินค่า 4 ระดับ ได้แก่ ไม่พบ พบเล็กน้อย พบบ่อยครั้ง พบมากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าคำตอบเป็นข้อความปัญหาที่ครูพบในชั้นเรียน การให้คะแนน 0 ถึง 3 คะแนนจากมาตรวัด ไม่พบ – พบมากที่สุด

1. แบบบันทึกปัญหาของนักเรียนที่ครูพบในชั้นเรียนทั้ง 4 แบบนี้จะนำไปใช้คัดกรองเด็กนักเรียนที่ครูประจำชั้นสังเกต และเห็นว่ามีความผิดปกติในแต่ละชั้นเรียน (ภาคผนวกหน้า 124-131)

2. แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อรับทราบปัญหาและข้อจำกัดที่พบของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และผู้ปกครองเซ็นรับทราบเพื่อร่วมมือกับครูในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยได้กำหนดหัวข้อในการสนทนาเป็นเรื่องของแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและความร่วมมือของผู้ปกครองและโรงเรียน (ภาคผนวกหน้า 132)

3. แบบบันทึกประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ประชุมระดมแนวคิด การกำหนดแผนดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต แนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งโครงการที่จะทำเพื่อให้บรรลุถึงการแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการและวิธีการประเมินเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม (ภาคผนวกหน้า 133)

4. แบบสอบถามความรู้และเจตคติของครูต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน โดยเป็นเครื่องมือที่ปรับปรุงและอ้างอิงมาจาก สุภาพร ชินชัย (2551) ซึ่งจะทำการวัดเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

4.1 เป็นแบบสอบความรู้ความเข้าใจของครูที่มีต่อการเรียนการสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ

ลักษณะเครื่องมือ เป็นแบบให้เลือกทำเครื่องหมายถูกหน้าข้อที่ตนเองเห็นด้วย และทำเครื่องหมายผิดหน้าข้อที่ตนเองไม่เห็นด้วย

เกณฑ์การให้คะแนน คำตอบที่ครูตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และคำตอบที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.2 แบบสอบถามเจตคติของครูผู้สอนต่อการรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในโรงเรียน เป็นแบบวัดความคิดเห็นและความเชื่อของครูที่มีต่อการรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในโรงเรียน

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก ประกอบด้วยข้อความทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าคำตอบเป็นข้อความเชิงบวก การให้คะแนน 0 ถึง 4 คะแนนจากมาตรวัด ไม่เห็นด้วยอย่างมาก – เห็นด้วยอย่างมาก แต่ถ้าคำตอบเป็นข้อความเชิงลบ การให้คะแนน 0 ถึง 4 คะแนนจากมาตรวัด เห็นด้วยอย่างมาก – ไม่เห็นด้วยอย่างมาก (ภาคผนวกหน้า 145)

5. แบบสอบถามความรู้และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน โดยเป็นเครื่องมือที่ปรับปรุงและอ้างอิงมาจาก สุภาพร ชินชัย (2551) ซึ่งจะทำการวัดเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

5.1 แบบสอบถามความรู้ของผู้เรียนในเรื่องเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ เกี่ยวกับลักษณะความพิการของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ความสามารถที่มี ความช่วยเหลือทางการเรียนที่ผู้เรียนทั่วไปสามารถช่วยได้

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบให้ผู้เรียนเลือกทำเครื่องหมายถูกหน้าข้อที่ตนเองเห็นด้วย และทำเครื่องหมายผิดหน้าข้อที่ตนเองไม่เห็นด้วย

เกณฑ์ในการให้คะแนน คำตอบที่นักเรียนตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และคำตอบที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน

5.2 แบบสอบถามเจตคติของผู้เรียนต่อเพื่อนที่เป็นผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการประเมินความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกที่มีต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก ประกอบด้วยข้อความทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าคำตอบเป็นข้อความเชิงบวก การให้คะแนน 0 ถึง 4 คะแนนจากมาตรวัด ไม่เป็นเห็นอย่างมาก – เห็นด้วยอย่างมาก แต่ถ้าคำตอบเป็นข้อความเชิงลบ การให้คะแนน 0 ถึง 4 คะแนนจากมาตรวัด เห็นด้วยอย่างมาก – ไม่เห็นด้วยอย่างมาก (ภาคผนวกหน้า 163)

6. แบบสังเกตพฤติกรรมของการปฏิบัติงานของครู (เยี่ยมชั้นเรียน) เป็นแบบสังเกตที่ผู้ศึกษาใช้ในการบันทึกพฤติกรรม ของครูในขณะที่ผู้ศึกษาเข้าไปเยี่ยมชั้นเรียน ของครูในด้านของวิธีการจัดการกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมชั้น หรือการจัดการกับผู้เรียนทั่วไปในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (ภาคผนวกหน้า 171)

7. แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนทั่วไป และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน 1 ปีการศึกษา โดยจะทำการประเมินทุกฝ่ายเกี่ยวกับข้อคิดเห็น ความพร้อมในการดำเนินการจัดการเรียนร่วม แบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ชุด ได้แก่

- แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน
- แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับครู
- แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้ปกครอง
- แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้เรียนทั่วไป
- แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (ภาคผนวก

หน้า 172-176)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3 การใช้เครื่องมือในการตอบโครงสร้างชีวิต และวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
แบบอิสระ

เครื่องมือ	โครงสร้างชีวิต (SEAT)	วัตถุประสงค์
1. แบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน	A : Activities	วัตถุประสงค์ ข้อ 1
2. แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ	E : Environment A : Activities	วัตถุประสงค์ ข้อ 1 และข้อ 2
3. แบบบันทึกประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ประชุมระดมแนวคิด การกำหนดแผนดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ	E : Environment A : Activities T : Tools	วัตถุประสงค์ ข้อ 1 และข้อ 2
4. แบบสอบถามความรู้และเจตคติของครูต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน	E : Environment A : Activities	วัตถุประสงค์ ข้อ 1
5. แบบสอบถามความรู้และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน	S : Students A : Activities	วัตถุประสงค์ ข้อ 1
6. แบบสังเกตพฤติกรรมของการปฏิบัติงานของครู (เยี่ยมชั้นเรียน)	A : Activities	วัตถุประสงค์ ข้อ 1
7. แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนทั่วไป และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ	T : Tools	วัตถุประสงค์ ข้อ 1 และข้อ 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้

โครงสร้างชีวิต

3. นำร่างเครื่องมือวิจัยต่าง ๆ ปรับปรุงซึ่งอ้างอิงจาก สุภาพร ชินชัย (2551) ได้แก่
- 1). แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง
 - 2). แบบบันทึกประเด็นต่าง ๆ ที่ประชุมระดมแนวคิด
 - 3). แบบสอบถามความรู้และเจตคติของครูต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน
 - 4). แบบสอบถามความรู้และเจตคติของผู้เรียนต่อเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน
 - 5). แบบสังเกตพฤติกรรมของการปฏิบัติงานของครู (เยี่ยมชั้นเรียน)
 - 6). แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนทั่วไป และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และ
 - 7). แบบบันทึกปัญหาของนักเรียนที่ครูพบในชั้นเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้ศึกษาปรับปรุงและอ้างอิงมาจากแบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม (KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)) ดำเนินการโดย อุตัยรัตน์ กิจชาญวิทย์ พรนภดล, วาณิศา โรหิตสุข, นิรมล ยตินทร, สุพัตรา วงศ์วิเศษ แอดดราดี, จุฑาณีย์ แสงสว่าง, และวิมลรัตน์ ไล่เจริญรัตน์ (2549) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาเพื่อนำมาปรับปรุง
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่
- 4.1 นายสุระศักดิ์ เมาเทือก รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวชิรวิทย์ฝ่ายมัธยม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
 - 4.2 นายยุทธการ อุประโจง ครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนบ้านหัวฝาย ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่
 - 4.3 คุณศิวณา อภิธีระรักษ์วงศ์ นักวิชาการการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
5. รวบรวมข้อสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถสรุปข้อคิดเห็นและแก้ไขเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ข้อคิดเห็นและแก้ไขเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคิดเห็น	การแก้ไข
1. อาจารย์สุระศักดิ์ เมาทือก (รองผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการ โรงเรียนวชิรวิทย์)	1. ในการแนะนำการใช้แบบ บันทึกปัญหา ควรระบุความถี่ของ ปัญหาที่พบว่าพบภายในเวลา เท่าใด เช่น ภายใน 1 สัปดาห์ 2. ให้แก้ไข และเพิ่มเติม แบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม หัวข้อที่ 3 วุฒิ ทางการศึกษา และหัวข้อที่ 4 ประสบการณ์ที่ได้รับการอบรม การสอนเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ 3. ให้แก้ไขชื่อประเภทของเด็กที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษโดยให้ ใช้ชื่อเหมือนกัน 4. ให้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ใน แบบสอบถามสำหรับนักเรียนตอน ที่ 2, 3 5. ต้องอธิบายให้ความหมายของ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กับกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะใช้ แบบสอบถาม	1. ได้แก้ไขในการแนะนำการใช้ แบบบันทึกปัญหาโดยระบุว่าพบ ปัญหาภายใน 1 สัปดาห์ 2. เพิ่มเติมเป็น () ปริญาโท () ปริญาเอก 3. แก้ไข เด็กที่มีปัญหาทางการ เรียนรู้ เป็น เด็กที่มีความ บกพร่องทางการเรียนรู้ (ใน แบบสอบถามสำหรับครู และ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน) 4. ได้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ใน แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ตอนที่ 2 ข้อ 1, 5, 8, 15 ตอนที่ 3 ข้อ 6, 18

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคิดเห็น	การแก้ไข
2.นายยุทธการ อุประโจง (ครูการศึกษาพิเศษ)	1. ให้ระบุประเภทของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในแบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 1 หัวข้อที่ 7 2. ให้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับครูตอนที่ 2 3. ให้เพิ่มเติมแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ตอนที่ 1 หัวข้อที่ 3, 4, 5 4. ให้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ตอนที่ 2	1. เพิ่มเติมโดยระบุประเภทของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่พบในโรงเรียนในแบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 1 หัวข้อที่ 7 2. ได้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 2 ข้อ 1, 6, 15 3. เพิ่มเติมในแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ตอนที่ 1 หัวข้อที่ 3, 4, 5 เป็น () ไม่แนใจ 4. ได้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 2 ข้อ 1, 4, 6
3. คุณศิวณา อภิศิริรักษวงศ์ (ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 8)	1. การดำเนินการบริการโดยใช้โครงสร้าง SEAT ต้องใช้ระยะเวลาที่ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา 2 ภาคเรียน การดำเนินการศึกษาหากต้องการทำทั้งหมดในระยะเวลาที่กำหนดใน 5-6 เดือน คงทำได้ไม่ครบ SEAT ดังนั้นผลจะสรุปไม่ได้ ควรทำทีละตัว หรือเพียง 2 ตัว หากต้องการทำทั้ง 4 ตัว จะต้องมีการกำหนดเครื่องมือที่ครบทั้งหมด แต่มีการกำหนดเครื่องมือเพียงค้นหาปัญหา ซึ่งผลอันแท้จริงของโครงสร้าง SEAT นี้จะดูที่ผลสำคัญที่เกิด	1. ได้ทำการชี้แจงกับผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการเริ่มต้นการจัดการเรียนร่วมภายในโรงเรียน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการลงปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลาช่วงหนึ่ง และหากไม่ศึกษาให้ครบรอบด้านแล้ว เกรงว่าจะทำให้ข้อมูลที่ออกมาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเท่าที่ควร

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ผู้เชี่ยวชาญ	ข้อคิดเห็น	การแก้ไข
	ประโยชน์ตรงจุดเด็กกรณีศึกษาว่าวัดได้อย่างไร 2. ควรเพิ่มเครื่องมือที่บ่งบอกว่าเด็กกลุ่มกรณีศึกษานี้ได้รับผลอย่างไร 3. ในการแนะนำการใช้แบบบันทึกปัญหา ควรระบุความถี่ของปัญหาที่พบว่าพบภายในเวลาเท่าใด เช่น ภายใน 1 สัปดาห์ 4. ควรตั้งหัวข้อในแบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเสี่ยงและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อเป็นกรอบแนวคิดสิ่งที่เราต้องการตามจุดประสงค์การศึกษาเพื่อการสนทนาจะได้ไม่ออกนอกกรอบจนเกินไป 5. ในแบบบันทึกประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ประชุมระดมแนวคิด (กำหนดแผนดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ) ควรระบุรายละเอียดในรูปการเขียนแผน การจัดกิจกรรม 6. ให้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับครูตอนที่ 2	2. เครื่องมือที่จะใช้วัดประโยชน์ที่เด็กจะได้รับนั้น จะใช้แบบสังเกตในการเยี่ยมชมชั้นเรียน และแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับนักเรียน 3. ได้แก้ไขในการแนะนำการใช้แบบบันทึกปัญหาโดยระบุว่าพบปัญหาภายใน 1 สัปดาห์ 4. ได้เพิ่มเติมในแบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง 5. ได้ชี้แจงกับผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า จะมีการแผนการดำเนินงานกิจกรรมโดยละเอียดหลังจากที่ได้มีการประชุมกับฝ่ายต่าง ๆ แล้ว 6. ได้แก้ไขคำผิดต่าง ๆ ในแบบสอบถามสำหรับครู ตอนที่ 2 ข้อ 1, 11, 14

6. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
7. นำร่างเครื่องมือวิจัยต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะมีการดำเนินการศึกษาซึ่งผู้ศึกษามีการดำเนินการดังนี้

- 1.1 ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน สร้างสัมพันธภาพกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน นักเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้า โดยการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ และการจัดประชุมกึ่งทางการ เนื่องจากผู้ศึกษาเป็นบุคลากรในโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยม ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือเดียวกับ โรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายประถม จึงได้รับมอบหมายให้เข้าไปดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งผู้ศึกษาจะเข้าไปในโรงเรียนทุกวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ในภาคเรียนที่ 1 และ ทุกวันจันทร์ถึงวันพุธ ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2555 และได้มีโอกาสสร้างความคุ้นเคยกับคณะครู มีการรับประทานอาหารกลางวันร่วมกับคณะครูในโรงอาหาร ซึ่งได้ถือโอกาสพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ รวมถึงให้คำปรึกษาในเรื่องการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงผู้ศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในภายนอกของโรงเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส จากสิ่งเหล่านี้ช่วยทำให้เกิดความคุ้นเคยและให้การยอมรับผู้ศึกษาได้เร็ว ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินไปด้วยดี

- 1.2 ติดต่อประสานงานกับตัวแทนของผู้ปกครอง ขณะที่มารับ - ส่งผู้เรียน โดยผู้ศึกษาได้พบปะพูดคุยกับผู้ปกครองในเวลาตอนเช้า และตอนเย็น ของทุกวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ในภาคเรียนที่ 1 และ ทุกวันจันทร์ถึงวันพุธ ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2555 ในกรณีที่ผู้เรียนมาโรงเรียนโดยรถประจำ ผู้ศึกษาจะติดต่อผู้ปกครองผ่านโทรศัพท์ และนัดหมายพูดคุยกันตามวันและเวลาที่ผู้ปกครองจะสะดวก หรือในเวลาที่ผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

- 1.3 ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดการเรียนร่วม และรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ

2. ขั้นการกำหนดแนวทางและการวางแผน ในขั้นนี้เป็นการศึกษาแนวทางในการ

จัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิตที่กำหนดเป็นแนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

2.1 ประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดแนวทางและวางแผนแก้ไขปัญหา

2.3 ปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดขึ้น ได้แก่

- คัดกรองผู้เรียนทั้งโรงเรียน

- ให้ความรู้ความเข้าใจ เรื่องผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

แก่ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูสอนวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียน รวมถึงการให้ความรู้ครูในการปรับสภาพห้องเรียน และการปรับพฤติกรรมผู้เรียน (โครงสร้างชีวิต ในด้าน E : Environment, A : Activities และ T : Tools)

- ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

แก่ผู้เรียนทั่วไปทั้งโรงเรียน (โครงสร้างชีวิต ในด้าน S : Students, A : Activities)

- ให้ความรู้สำหรับผู้ปกครองในการช่วยเหลือผู้เรียนที่บ้านอย่าง

ต่อเนื่องจากโรงเรียน (โครงสร้างชีวิต ในด้าน E : Environment)สำหรับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ประเมินผล จากการมีส่วนร่วมในการประชุม การบรรลุวัตถุประสงค์

แต่ละกิจกรรม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

3. ขั้นการปฏิบัติตามแผน เป็นการดำเนินงานตั้งแต่เปิดภาคเรียนจนถึงปลายภาคเรียนของปีการศึกษา 2555 ดังนี้

3.1 เชิญประชุมครูเพื่อชี้แจง และแจกเอกสารแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 349 คน ในการประชุมครั้งนี้มีตัวแทนของผู้บริหาร รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูทุกคนในโรงเรียนเข้าร่วมประชุมใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 20 วัน โดยใช้แบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียนแบ่งเป็น 4 ชุด ได้แก่

- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้อ่านของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน

- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้อ่านของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน

- แบบบันทึกปัญหาการเรียนรู้อ่านของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน

- แบบบันทึกปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน

3.2 สรุปผลการเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 เชิญผู้ปกครองมาพูดคุยเพื่อได้รับทราบปัญหาและข้อจำกัดที่พบของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน และสรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของครูที่พบในชั้นเรียนทั้ง 4 ชุด โดยนัดหมายผู้ปกครองให้มาพบ

3.4 ประชุมในการวางแผนงานร่วมกับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ ตัวแทนครู และผู้ปกครอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน สรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของครูที่พบในชั้นเรียนทั้ง 4 ชุด และแบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบบันทึกประเด็นต่างๆ ที่ได้ประชุมระดมแนวคิด (กำหนดแผนการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ)

3.5 จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูโดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน และสรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของครูที่พบในชั้นเรียน

3.6 จัดให้ความรู้แก่ตัวแทนผู้เรียนทั่วไป ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง

3.7 ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนที่ได้ประชุมร่วมกันทุก และได้มีการติดตามโดยการเยี่ยมชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องใน

3.8 หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน 1 ปีการศึกษา ทำการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้เรียนทั่วไป และตัวแทนผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ถึงข้อคิดเห็น และความพร้อมในการดำเนินการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ แบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ชุด ได้แก่

- สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
- สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับครู
- สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้ปกครอง
- สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้เรียนทั่วไป
- สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ตารางที่ 5 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ

ขั้นตอน/เวลา	การดำเนินงาน	สถานที่	เครื่องมือ
1. ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (26 มี.ค. – 11 เม.ย. 55)	1. ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน 2. ติดต่อประสานงานกับตัวแทนผู้ปกครอง 3. ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ	รร. วชิรวิทย์	-
2. ขั้นการกำหนดแนวทางและการวางแผน (7 พ.ค. 55)	1. ประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 2. กำหนดแนวทางและการวางแผนแก้ไขปัญหา 3. ปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดขึ้น 4. ประเมินผล	รร. วชิรวิทย์	-
3. ขั้นการปฏิบัติตามแผน (28 พ.ค. 55) (18 มี.ย. 55) (25 - 29 มี.ย. 55)	1. เชิญประชุมครูเพื่อชี้แจงและแจกเอกสารแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียนของผู้เรียนชั้น ป.1- ป.6 รวม 349 คน (กิจกรรมสำหรับครู : โครงสร้างชีวิตด้าน A : Activities) 2. สรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียนของผู้เรียนชั้น ป.1-ป.6 (โครงสร้างชีวิตด้าน A : Activities) 3. เชิญผู้ปกครองมาพูดคุยเพื่อได้รับทราบปัญหาและข้อจำกัดที่พบของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน (กิจกรรมสำหรับครูและผู้ปกครองครู : โครงสร้างชีวิตด้าน E : Environment และ A : Activities)	รร. วชิรวิทย์	แบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน สมุดบันทึกผลสรุปปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน/เวลา	การดำเนินงาน	สถานที่	เครื่องมือ
(11 ก.ค. 55)	4. ประชุมวางแผนงานเพื่อหาแนวทางช่วยในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ร่วมกับตัวแทนผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน สรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของครูที่พบในชั้นเรียน และแบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครองของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ(กิจกรรมสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง : โครงสร้างชีวิตด้าน E : Environment, A : Activities และ T : Tools)	รร. วชิรวิทย์	แบบบันทึก ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ประชุม ระดมแนวคิด (กำหนดแผน ดำเนินงานและ กิจกรรมต่าง ๆ)
(18-19 ต.ค.55)	5. จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูโดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกปัญหาของผู้เรียนที่ครูพบในชั้นเรียน และสรุปผลการเก็บข้อมูลในเอกสารแบบบันทึกปัญหาของครูที่พบในชั้นเรียน (กิจกรรมสำหรับผู้บริหาร ครู : โครงสร้างชีวิตด้าน E : Environment และ A : Activities)	สถาบัน พัฒนาการ เด็กราช นครินทร์ และ รร. วชิรวิทย์	แบบสอบถาม สำหรับครู
(14 พ.ค. – 28 ก.ย. 55) และ (24 ต.ค. 55 – 15 ก.พ. 56) ตลอดปี การศึกษา 2555	6. จัดอบรมให้ความรู้แก่ตัวแทนผู้เรียนทั่วไป ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง (กิจกรรมสำหรับนักเรียน : โครงสร้างชีวิตด้าน S : Students และ A : Activities) 7. ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนที่ได้มีการประชุมร่วมกันทุกฝ่าย และมีการติดตามโดยการเยี่ยมชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง(โครงสร้างชีวิตด้าน A : Activities)	รร. วชิรวิทย์	แบบสอบถาม สำหรับผู้เรียน
			แบบสังเกต พฤติกรรม การปฏิบัติงานของ ครู (เยี่ยมชั้นเรียน)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ขั้นตอน/เวลา	การดำเนินงาน	สถานที่	เครื่องมือ
(4 ก.พ. – 22 ก.พ. 56)	8. หลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน 1 ปีการศึกษา ทำการประเมินทุกฝ่ายเกี่ยวกับข้อคิดเห็น ความ พร้อมในการดำเนินการจัดการเรียนร่วม (กิจกรรมสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และ ผู้เรียน : โครงสร้างชีวิตด้าน T : Tools	รร. วชิรวิทย์	แบบสัมภาษณ์ ไม่เป็นทางการ สำหรับ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนทั่วไป และผู้เรียนที่มี ความต้องการ พิเศษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

- นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การบันทึก การสัมภาษณ์ มาจัดระบบข้อมูลเพื่อให้เข้าใจความหมายในสิ่งที่ได้เรียนรู้และปรากฏการณ์ที่ศึกษา
- จัดประเภทหรือหมวดหมู่ สังเคราะห์ ค้นหาแบบแผน แปลความหมายและตีความข้อมูล
- อธิบายนำเสนอภาพของปรากฏการณ์ในเชิงสร้างข้อสรุปหรือให้เหตุผล จากข้อมูลหรือข้อค้นพบย่อย ๆ รวบรวมมาอธิบายเป็นภาพรวมและเชื่อมโยงสิ่งที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

- ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
- ทำการวิเคราะห์ความรู้และเจตคติของผู้เรียนทั่วไปกลุ่มที่เป็นอาสาสมัครหลังเสร็จสิ้นโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
- ข้อมูลทั่วไปของครู วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
- ทำการวิเคราะห์ความรู้และเจตคติของครูหลังเสร็จสิ้นโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ